

SAYI : S.13071
BAŞVURU NO : 2019/6696
KARAR TARİHİ : 16/09/2019

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
REKTÖRLÜĞÜ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU : Çift anadal eğitiminin farklı yerleşkelerde devamının sağlanması talebi hakkında.

BAŞVURU TARİHİ : 24/03/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 24/3/2019 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda, ..., İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesinde ... sınıf öğrencisi olduğunu, aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde çift anadal eğitimi de bulunduğunu ve ... sınıfta olduğunu, üniversitenin ayrılması nedeniyle Eğitim Fakültesinin Hadımköy'e taşındığını, bu yeni durumda Hukuk Fakültesindeki derslere katılamayacağını belirterek, mezun olana kadar eski yerleşkede kalmayı yahut daha merkezde bir okula geçiş imkânı tanınmasını yahut derslere devam konusunda kolaylık tanınarak mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 6/5/2019 tarihli bilgi ve belge isteme yazısına cevaben, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünün 30/5/2019 tarih ve ... sayılı yazısı ve eklerinde, özetle;

2.1) 18/05/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında İstanbul Üniversitesi'nden ayrılarak İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'ya aktarılan programlar arasında hali hazırda çift anadal ve yandal eğitimine devam eden öğrencilerin hakları saklı kalmak koşulu ile 2018-2019 yılında mevcut mevzuat çerçevesinde çift anadal ve yandal öğrencisi kabul edilmemesi hususunun Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı kararıyla kabul edildiği,

2.2) 18/05/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

kapsamında Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesinin, İstanbul Üniversitesi'nden ayrılarak yeni kurulan İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'ya bağlandığı,

2.3) Başvuranla benzer durumda bulunan aynı anda 2 farklı yerleşkede eğitim alan öğrencilerin bulunduğu ve Üniversite tarafından yeni bir düzenleme imkânının bulunmadığı,

2.4) Üniversiteler bölünmeden önce de yerleşkesi farklı yerlerde olup, çift anadal eğitimine devam eden öğrencilerin bulunduğu, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; *“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,*

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun Görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; *“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,*

5) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun;

5.1) “Ana ilkeler” başlıklı 5 inci maddesinde; *“Yükseköğretim, aşağıdaki “Ana ilkeler” doğrultusunda planlanır, programlanır ve düzenlenir: c) Yükseköğretim kurumlarının özellikleri, eğitim - öğretim dalları ile amaçları gözetilerek eğitim - öğretimde birlik ilkesi sağlanır. d) Eğitim - öğretim plan ve programları, bilimsel ve teknolojik esaslara, ülke ve yöre ihtiyaçlarına göre kısa ve uzun vadeli olarak hazırlanıp sürekli olarak geliştirilir. e) Yükseköğretimde imkan ve fırsat eşitliğini sağlayacak önlemler alınır.”*

5.2) “Yükseköğretim Kurulunun görevleri” başlıklı 7 nci maddesinde; *“Yükseköğretim Kurulunun görevleri; a) Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak, b) Yükseköğretim kurumları arasında bu Kanunda belirlenen amaç, ilke ve hedefler doğrultusunda birleştirici, bütünleştirici, sürekli, ahenkli ve geliştirici işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, ...ı) Yükseköğretim kurumlarında ve bu kurumlara girişte imkan ve fırsat eşitliği sağlayacak önlemleri almak,...”*

6) 18/5/2018 tarih ve 30425 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un; *“İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa” başlıklı Ek Madde 182’de; “İstanbul’da İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur.*

Bu Üniversite;

a) *İstanbul Üniversitesine bağlı iken bağlantısı değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Orman Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ile Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Diş Hekimliği Fakültesi, İktisat Fakültesi, İşletme Fakültesi ile Eczacılık Fakültesinden,... oluşur.*”

7) 24.04.2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik’in;

7.1) “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde; *“(1) Yönetmelikte geçen; Çift anadal programı: Başarı şartını ve diğer koşulları sağlayan öğrencilerin aynı yükseköğretim kurumunun iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp, iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan programı, ifade eder.”*

7.2) “Çift anadal programı” başlıklı 16 ncı maddesinde; *“(1) Aynı yükseköğretim kurumunda yürütülen önlisans diploma programları ile diğer önlisans programları arasında, lisans programları ile diğer lisans programları veya önlisans programları arasında ilgili bölümlerin ve fakülte/yüksekokul kurullarının önerisi üzerine senatonun onayı ile çift anadal programı açılabilir. (2) Öğrencilerin ikinci anadal diploma programına kabulü, o programın yürütüldüğü ilgili bölümün önerisi üzerine fakülte/yüksekokul yönetim kurulunun onayı ile yapılır.”*

Hükümleri bulunmaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

8) Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9) Kurumumuza yaptığı başvuruda, ..., İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesinde ... sınıf öğrencisi olduğunu, aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde çift anadal eğitimi de bulunduğunu ve ... sınıfta olduğunu, üniversitenin ayrılması nedeniyle Eğitim Fakültesinin Hadımköy’e taşındığını, Hukuk Fakültesinin Beyazıt’ta bulunduğunu, bu yeni durumda Hukuk Fakültesindeki derslere katılamayacağını belirterek, mezun olana kadar eski yerleşkede kalmayı yahut daha merkezde bir okula geçiş imkânı tanınmasını yahut derslere devam konusunda kolaylık tanınarak mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

10) Başvuran, İstanbul Üniversitesi’nde Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü öğrencisi ve aynı zamanda çift anadal programı kapsamında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi olarak eğitimine devam etmekte iken, 18 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7141 sayılı Kanun kapsamında yapılan değişikliklerle İstanbul- Cerrahpaşa adında yeni bir Üniversite kurulduğu, başvuranın eğitim gördüğü Eğitim Fakültesinin de bu kapsamda İstanbul- Cerrahpaşa Üniversitesi’ne bağlanarak Hukuk Fakültesi’nin bulunduğu yerleşkeye yaklaşık 35 km uzaklıkta olan Hadımköy’e taşındığı anlaşılmaktadır.

11) Hukuk devletinin en önemli unsurlarından birisi olan ve kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm adımlarında, eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılmaktadır. Diğer bir ifadeyle hukuki güvenlik ilkesi, kişilerin hukuksal ilişkiler kurarken tabi olacakları hukuk kurallarını önceden bilmeleri anlamına gelirken, "idari istikrar ilkesi" ise, bu kurallara dayanılarak kazanılan hakların korunacağı güvencesinin kişilere verilmesini ifade etmektedir. Bu bağlamda, önceden oluşmuş hukuksal durumların, sonradan yapılacak işlemlerle değiştirilmesi, hukuktan beklenen güvenle bağdaşmayacaktır. (Danıştay Onbeşinci Daire E. 2017/278, K. 2018/376, T. 24/1/2018)

12) **Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu E.2014/977 29/1/2015 tarihli kararında;** "Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin hukuk devleti olarak nitelendirildiği, hukuk devletinin, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlet olduğu; hukuk devletinin unsurlarından biri olan hukuk güvenliğinin, diğer bir ifadeyle "**güvenin korunması ilkesi**"nin, **ilgilinin hukuki durumunun süreceğine olan güven**, dolayısıyla hayal kırıklığına uğratılmaması anlamına geldiği, güvenin korunmasının, her zaman mevcut bir hukuki durumun dokunulmazlığı anlamında olmasa da, her düzenleme değişikliğinde yasa koyucunun göz önünde bulundurması gereken bir husus olduğu; halkın Devlete olan güveninin korunmasının da ancak hukuk güvenliğinin sağlanmasıyla mümkün olduğu; bu yönüyle, hukuk devletinin önemli bir unsuru olarak hukuk güvenliğinin, yalnızca hukuk düzeninin değil, aynı zamanda belirli sınırlar içinde, bütün Devlet davranışlarının, az çok önceden öngörülebilir olması anlamını taşıdığı, hukuki güvenliğinin sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güveni değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerdiği; gerek yargı kararları, gerek öğretilerdeki ortak tanımlamalara göre "**haklı beklenti**"nin **idarenin ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleri olduğu, yeni düzenlemenin hukuki istikrarı bozmaması, hakların kullanılmasını zorlaştıracak ya da doğmuş olan hakların hiçe sayılması anlamına gelecek şekilde tasarlanmaması gerektiği**" ifadelerine yer vermiş ve haklı beklentinin aynı zamanda belirlilik ilkesinin sonuçlarından da biri olduğu, idarenin, ister bir taahhüdü, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmelerini sağlaması gerektiği şeklinde yorumladığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla idare tarafından öngörülmeyen bir değişikliğin yapılması durumunda da bireylerin haklarının da göz önünde bulundurulması ve bu haklar bakımından da gerekli korumanın sağlanması gerektiği sonucuna varılmaktadır.

13) Başvuranın hali hazırda öğrencisi bulunduğu Üniversite bünyesinde yer alan başka bir Fakülte için çift anadal eğitimine başlaması hususunun, aynı yerleşke içerisinde bulunması nedeniyle derslere katılabileceği, gerekli eğitimi alabileceği ve bu durumun kendisi için karşılanabilecek bir düzeyde olduğu öngörüsüyle ilgili olduğu görülmektedir. Ancak beklenmeyen bir durumun yaşanarak iki fakültenin farklı Üniversitelere bağlanması, yerleşkelerin değişmesi nedeniyle idarenin öngörülemeyen bu kararı karşısında başvuranın eğitim hakkının kullanılması bakımından fiilen zor bir durum içerisinde kaldığı, her iki bölümdeki derslerine katılması, devam koşullarını sağlaması, gerekli eğitim ve öğretimi almasında; ders müfredatları, aradaki mesafe, İstanbul ilinin mevcut ulaşım şartları da göz önünde bulundurulduğunda fiili bir imkânsızlık durumunun ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.

14) Somut olayda, yıllardır süregelen bir fiili duruma duyulan güven neticesinde bir hukuki statü içerisine girilmiş ve bu amaçla adımlar atılmıştır. Güven duyulan bu fiili durumda, devlet tarafından köklü olarak yapılan değişim neticesinde mevcut durumda ortaya çıkan mağduriyeti ortadan kaldıracı yönde yapılacak düzenlemeler ile Devlete olan güvenin korunması ve bu şekilde hukuk güvenilirliliğinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

15) 7141 sayılı Kanun kapsamında yeni Üniversitelerin kurulması ve bazı fakültelerin hali hazırda bağlı bulunduğu Üniversite ve yerleşkelerden ayrılarak başka bir Üniversite'ye bağlanması yönünde yapılan düzenlemelerin niteliği ve kapsamı da düşünüldüğünde öğrenciler bakımından öngörülebilir olmadığı değerlendirilmektedir. Aynı anda farklı fakültelerde eğitim alanlar bakımından ortaya çıkan bu mevcut durumun bertaraf edilmesi, öğrencilerin mağduriyetine yol açmayacak bir uygulamanın benimsenmesinin zorunluluğu, yukarıda açıklanan yargı kararlarında da yer verildiği üzere gerek Anayasa'da yer alan hukuk devletinin ön koşullarından olan hukuki öngörülebilirlik, idari istikrar ve belirlilik ilkelerinin, gerekse eğitim hakkının kullanılmasının önündeki engellerin kaldırılması hususunun gereğidir.

16) Danıştay "haklı beklenti" kavramını; idarenin ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleri, yeni düzenlemenin hukuki istikrarı bozmaması, hakların kullanılmasını zorlaştıracak ya da doğmuş olan hakların hiçe sayılması anlamına gelecek şekilde tasarlanmaması gerektiği şeklinde tanımlamıştır. Başvuran, aynı yerleşke içerisinde başka bir bölümde çift anadal eğitimi alma girişiminde bulunarak söz konusu fiili durumun devam edeceği yönünde bir haklı beklenti içerisine girmiş ancak yapılan düzenlemelerle fiili durumda değişikliğe gidilerek belirsiz bir durumun ortaya çıkmasına sebep olunmuştur. Yapılan değişiklikler sonucu ortaya çıkan bu belirsizliğin ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması ve düzenlemelerin yapılması gereği de haklı beklenti ve hukuk devleti ilkesine uygun davranma zorunluluğunun bir yansıması olarak değerlendirilmektedir.

17) Başvuran gibi aynı kampüs içerisinde çift anadal ve yandal eğitimi alanlar ile ilgili İdareye sorulan sorular ve cevapları neticesinde, başvuranla aynı durumda bulunan çok sayıda kişinin bulunduğu anlaşılabilir olup, öğrenciler bakımından Üniversite bölümlerinde ve yerleşkelerinde yaşanan bu değişim sonrası derslere yetişme ve devam etme noktasında mevcut fiili durum ve ulaşım koşulları göz önünde bulundurulduğunda sorunların ortaya çıkacağı, bu durumun ise eğitim hakkının kullanılmasını noktasında aksaklıklara ve engellere yol açacağı değerlendirilmektedir.

18) Yapılan açıklamalar ve değerlendirmeler neticesinde; başvuranın çift anadal programı kapsamında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Eğitim Fakültesi bünyesinde gördüğü eğitiminin aksamaması için derslere devam koşulunda yahut ders programında ve planlamasında değişiklik yapılarak yahut uygun görülecek başkaca bir yöntemle her iki fakültede de eğitimine devam etmesinin sağlanması gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

19) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; idarenin Kurumumuz tarafından istenen bilgi ve belgeleri süresinde gönderdiği ve "makul sürede karar verme" ve "kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi" ilkelerine uygun davrandığı, yine idare tarafından

şikâyetçiye makul sürede cevapların verildiği ancak şikâyetçiye verilen cevaplarda **işleme karşı hangi mercilere başvurulabileceğinin gösterilmemiş olması sebebiyle “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uygun davranmadığı** görülmüş olup, idarenin bahse konu ilkelere de uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

20) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. İlgili idarenin işlemine karşı dava açma süresinden kalan süre(varsa) kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup İstanbul İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Başvuranın her iki fakültede de eğitimine devam etmesinin sağlanması için gerekli çalışma ve düzenlemelerin yapılması yönünde İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE VE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

6328 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ VE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA REKTÖRLÜĞÜ** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın BAŞVURANA, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA REKTÖRLÜĞÜNE ve YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi